Продовжене зі стор. 1-ої.

нараз. Горби тягнуть ся за горбами милями, а від одного вершка горба до другого, від одної долини до другої шаліє борба.

"Як можна намалювати би ту таку як отся?" — питає Едемс, який недавно покінчив образ цісаря Австро Угорщини за сім засідань.

10 год. 35 мін. — Попри нас переїхало у возах богато ранених на возах.

Маляр Едемс говорив:

"Я вже не буду ніколи малювати жовнірів ідучих до битви сьпіваючих і вимахуючих шаблями.— Онтой чоловік на возі зі зеленим скривленим лицем, хорий на холеру, є страшнійший образ війни як всі експльодуючі канони, які я міг би намалювати." — А той жовнір вмирав на наших очах — серед всего житя і руху, яке кипіло довкола. Не було кому заняти ся ним. Його віз належав до довгої лінії возів і мусів їхати, чи на нім їхав хорий, чи ранений, чи затроючий зелений труп.

10 год. 40 мін. — Три молоді серии перебігли дорогу перед нами. Довкола нас тисячі жовнірів, всі з карабінами, а добре мясо не так дуже в них часто трафляє ся, але права проти польованя так вбоїли хлопам, що серни на полях бите може найбезпечнійші з усіх живучих істот. Бо тои шаліли на тих полях від тижнів і тисячі жовнірів і конний вбито: голодні Москалі заняли були раз сей терен, але три малі сернюки лишили ся ніп.

11 год. перед полуднем. — Е шатрах на горбочку коло дороги находить ся командант корпуса і його штаб. Сіть дротів полевого телефону, нерви армії, розтягає ся з горба і біжить межи вершки дерев далеких горбів.

Попад потоком йдуть два тимчасові мости. Се дуже оживлене місце. Через сі два мости переходять всі жовнірі, вся поживність і амуниция, якої треба для битви на горбах. Сей маленький потічок се рика смерти для тисячів. Полк сьвіжих жовнірів, машерує одним мостом. Рівночасно через другий міст везуть ранених, хорих з поля битви.

Колись в якімсь місті ті сьвіжі жовніри машерували вулицями зі сьпівом на устах і з воєнним запалом у грудях. Їх подорож до сего моста на краї поля битви була повільна і точна. Але тепер вже мали ще скінчила ся. Ш... горбиний час і вони спиняють ся там. Ее смерть літає кругом. Тепер вони не сьпівають. Їх лиця сумні. Недалеко звідси громадка жовнірів вікрикує. Їх капітан мав до них коротку промову, і сказав їм, що вони зараз підуть до бою і що він надіє ся, що кождий буде старав ся робити як найліпше.

Як збочи горба, яку видно мені, тисячі жовнірів в синім мундурі. Вони творять немовби килим на великім горбі. Дивлячи ся через далековид я бачу білого коня межи ними. Килим рухав ся і перемінює ся у взірці в довгі простї лінії на зеленім тлі. Сі тисячі жовнірів мають піти до шостої лінії, як вія западе. Во ни чекають, а аби не роздражнювати ся чеканям, офіцири зводять з ними ріжні вправи час від часу. Тепер є пів до дванайцятої, а о три чверти на пяту буде вже цілком темно: тому ще не богато часу мають вони, аби грати ся до сонця на узбічи горба.

11 год. 45 мін. перед пол. — Ми висідаємо з воза, аби решту дороги перейти пішком. Я перший раз бачу, як пукає шрапнель. Він виглядає як тонка, звільна понад горби поснаюча ся хмара білого диму. Через дальновид бачу австрійський аероплян не далеко від білої хмарки.

Показує ся ще одна хмарка — і ще одна — і ще одна. Се Москалі пробують попілити аероплян. Летун се також знає. На нічо не здасть ся летіти в гору поза обруб шрапнеля, бо шрапнель досягне дальше, як на дві милі. Тому летун завертає до австрійських ліній.

Паф, паф, паф, — ще більше білих хмарок зявляє ся коло нього. Як від котру з них попаде авіятор, тоді вже по його роботі. Але се його робота його навмисно на те вислане, аби стягнув на себе огонь російської артилерії і аби в той спосіб дізнати ся, де вона положена. Йому пощастило ся, бо ось бачимо, як австрійськи шрапнель пофуркотів понад горби туди, звідки злітали білі хмарочки російських шрапнелів. Австрійські війська через ліси, горби і долини шукають за російськими батеріями. Вони хотять стріляти Москалів і аеропляновi впала ся штучка.

Серед тих подражнюючих сцен бачимо, як голодні жовніри патиками порпають ся в землі за картофлями. Їх жолудки голоснійше кричать як шрапнелі.

Конець буде.

Голосуйте на

П. АЛЕКНА,

— НА УРЯД —

ШКІЛЬНОГО ТРОСТА

5-тої Варди.

Обовязком Русинів і Поляків єст попирати і вибрати пана Алекну. Пан Алекна є всім знаний яко чесний і совістний чоловік.

ГОЛОСУЙТЕ

НА БУВШОГО АЛДЕРМАНА

M. Finkelsteina

на контрольора міста вінніпегу, в день 11 грудня 1914.

М. Фінкельштайн є чоловіком, котрий має досвід з громадської ради. Він є приятелем робітника. Його плятформа є: зниженє податків і робота для безробітних. 33 літнє його житє в тім місті дає певну запору, що дбати буде як найліпше про розвій міста.

По всякі інформациї Phone Garry 2562 or Sherb. 594.

ВІДДАВАЙТЕ ВАШІ ГОЛОСИ.

НА

McArthur-a

ЯК КАНДИДАТА НА КОНТРОЛЬОРА НА 1915 РІК.

який з'обовязує ся заступати отсі справи:

Цементоване улиць, сури, хідники, каменоломи і ріп на шутер. Се великої ваги справа і горожанам міста повинно дуже залежати на тім, хто сі справи розумно поведе. Тут ходить о наші потреби і о вдоволене сих потреб.

ПАМЯТАЙТЕ НА ДЕНЬ ГОЛОСОВАНЯ 11 ГРУДНЯ 1914.

Dr. B. GERZABEK

Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.

СПЕЦИЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ

Приймає хорих дома під ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter в Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 9-10 вечером. Telephone: St. John 806 як також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знаній під назвою Приватного Шпиталю під ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано, 3-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

— ГОЛОСУЙТЕ НА —

J. G. KIMMEL'A

НА АЛДЕРМАНА ВАРДИ 6-ОТ (на 1 рік).

П. Я. Г. Кіммель є народним кандидатом, поставленим з рамени Українсько Польсько Німецького Комітету.

ГОЛОСОВАНЄ ВІДБУДЕ СЯ ДНЯ 11 ГРУДНЯ 1914 РОКУ.

Інформації подаєсь в: 506 Boyd ave. і 834 Main st. Phone St. John 2003.

ПОЗІР! ПОВІДОМЛЕНЭ!

REGAL WINE COMPANY Limited.

Telephone: Main 898. 721 Main Str., Winnipeg.

Сим маємо честь повідомити шановних читачів „КАНАДИ" і запросити їх до відвідань нашого новоотвореного гуртового складу лікерів. Ми все поважаємо наших ручимо що найдете наш склад в кождім часі в великім запасі найлучших Вин, Лікерів, Пива, Тютюну і Цигар. Ми маємо у себе на складі всякі найлучші і найпопулярніші вироби.

Наші ціни суть приступні і спеціяльно знайдуть у нас ширпрта. Наша доставка єсть найлучша і найскорша. Замовленя з околиці одержать нашу найбільшу услугу і певність. Сюрпризи і точна доставка то єсть про кто замордерований буде завсігди гостим в нашим складі. Пишіть і приходіть!

REGAL WINE COMPANY LIMITED

721 Main Str., Winnipeg, Man.

МИ ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

Edward L. Drewry,

REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА

St. John — Winnipeg

Наші вироби самі себе хвалять.

Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.

Мінеральні води всім знані.

Telephone: St. John 221.

ВЖЕ ГОТОВА!!!

"ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА"

Книжка "Велика Европейська Війна" вже вийшла з друку і висилаємо єї кождому, хто собі замовив. Хто ще сеї книжки не має, нехай сей час замовляє, пишучи на адрес:

"ВІЙНА"

860 Аберділ Аве. Вінніпег

П. П. АЛЕХНО.

Русько - Польський заклад фотографічний, поховний і погребовий. — Автомобілї для винайму, карети на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1794. WINNIPEG, MAN.

CALDER & SON

663 MAIN STR.

БАНКИРІ І ПРОДАВЦІ ШИФКАРТ.

Стара і солідна всім добре знана фірма.

А. Каракоцюк

Завідатель чужинецького відділу.

ПОШУКУЮ

свого діда Петра Яценюка походячого з села Кричче, повіт Борщів, мав перебувати десь на фармах за Вінніпегом. Хто би о нім знав, або він самий.

IWAN DROZDOWICZ

18 Maple Ave. Montreal, Que.

Голосуйте на Роберта Шора

НА КОНТРОЛЕРА НА 1915 РІК.

Пан Шор єсть сам робітником і тому стояти буде за робітничими итересами. При голосованю на картці на контрольорів імя Шора стоїть на самім споді тож уважайте і ставте хрест проти его імя.

ГОЛОСОВАНЕ 11-го ГРУДНЯ.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД

вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

„ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Памятаєте в нас рекомендації, і неперерывні знамениться ... коли найдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з нагоди на сьвята, ми постановили знизити ціни на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джин 1 ґальон	$3.00
Житнівка 1 ґальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 ґальон	$5.00
Бренда лутша 1 ґальон	$5.50
Скоч 1 ґальон	$5.00
Ганишівка кравна 1 ґальон	$6.00
Ганишівка лутша 1 ґальон	$6.50
Кминівка 1 ґальон	$7.00
Кминівка лутша	$9.00
Рум 1 ґальон	$6.50
Рум ямайка 1 ґальон	$9.00
Вино 1 ґальон разом з ґальоном	$1.50
Старий порт 1 ґальон	$1.50
Ліпше за ґальон	$1.75
Солодкий порт 1 ґальон	$2.50
Білий порт 1 ґальон	$2.50
Черешневе вино 1 ґальон	$2.25
Лондон Порт 1 ґальон	$2.50
Катавба порт 1 ґальон	$2.25
Катавба ліпше за ґальон	$3.50

Угорське вино спеціяльна фляшка від 35ц. до $1.25. На замовленя висилаємо з тій хвилі по фармах. Дякуючи наперед за ласкаву памить, остаю з поважанєм

Alexander Roshko,

175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

БАТЬКО РОДИНИ, або всякий мущина, котрий має поверх 18 літ, може взяти гомстед, чверть секції отвореної домініяльної землі в Манітобі, Саскачевані і Альберті, зголошуючий ся мусить явити ся особисто в аґенції домініяльних земель або в суб-аґенції дістрикту. Брати гомстед через повномочія можна брати в всякого місцевого аґента домініяльних земель (не суб-аґента) після певних умов.

ОБОВЯЗКИ – мешкати на фармі і управляти землю через три роки. Гометедовець може мешкати на фармі не меншій як 80 акрів не дальше як 9 миль від гомстеду — на певних умовах. В всякім випадку вимагає ся хати в котрій можливо мешкати, хиба тоді ні, Коли повинности помешкана віддуває ся в сусідстві.

В декотрих дістріктах гомстедовець може прикупити чверть секції сусідуючої з його гомстедом. Ціна три доляри за акер.

Обовязки: — Шість місяців мешкати кождого з шість років від дня вступу (включаючи час потрібний до удержаня патенту на гомстед) і пятьдесять акрів обробити.

Гометедовець, котрий поворнетував ся правом одержаня гомстеду і не може взяти привилия, може купити гомстед в певних дістріктах в ціні 3 доль. за акер.

Обовязки: — мусить мешкати через шість місяців кождого року через три роки. Виробити 50 акрів побудовати хату вартости 300 доль.

Скількість обробленої землі може бути з меншена толі коли земля з корчовата або камениста.

W. W. Cory,

DEPARTMENT OF THE INTERIOR.

OTTAWA, ONT.

Elliot, Macneil & Deacon

Адвокати, повіреники, нотарі, ведуть справи в судах ... Офіс: 712 & 722 McIntyre Block. Phone Main ... Winnipeg, Man.

КАНАДА

„КАНАДА"

виходить кождого тижня у вівторок.

Річно передплата в Канаді: $1.00

За границею: $1.50

Видає:

РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.

Адрес: "КАНАДА"

261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"

Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.

The best medium for advertisement.

Subscription per Year $1.00

Address: „CANADA"

261 Fort Street, Winnipeg Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Четвер 17 го Грудня 1914. Число порядкове 67. Winnipeg, Man. Thursday December 17th 1914. Число 49.

ДО ВИСОКОПОВАЖАНИХ ПАНІВ ЧИТАЧІВ ПРЕДПЛАТНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ НАШОЇ ЧАСОПИСИ.

Високоповажані Панове!

Многі з Вас запитують нас коли ми побільшимо нашу часопись. Наша часопись як Вам відомо виходила на 8 сторін однак по причині війни котра потягнула за собою фінансовий застій ми були примушені з меншити наші видатки а тим самим зменшити нашу часопись.

Тепер коли рух трохи більше оживлений в Канаді ми хотіли б побільшити наше видавництво. Побільшити не штука однак побільшене коштує гроша.

Наша часопись зробила собі широке вже поле за час свого істнования і нині єї читає пять тисяч наших прихильників і предплатників. Наша часопись має чотири тисячі читачів, котрі занялись вислати нам передплату однак до сего часу ще сего не зробили і до сих Високоповажаних Панів звертаємось з просьбою о ласкаве надіслане нам залеглости і заразом відновлення пренумерати на 1915 рік.

Коли кождий з наших Читачів пришле нам свою належитість то спевностію що ми поширимо нашу часопись і постараємось Вас задоволити.

Предплата наша недуже висока бо лише оден долар на рік, і ми віримо що так маленьку суму найде і найбіднійший з наших предплатників.

Той читач що читає часопись а нехоче за ню платити кривдить тікого иньшого а свого таки брата во Христі сусіда і приятеля того котрий заплатив належитість.

Кождий хто нам пришле предплату сейчас отримає від нас прекрасний календар "Українська Родина" на 1915 рік. Календар оздоблений богатома ілюстраціями з теперішньої війни як також з нашого Канадийського житя. Самий календар коштує 50 цт. а ми вишлемо єго кождому хто нам пришле предплату на 1915 рік. Тепер війна і календарів мало тому спішіть ся з висилкою долярів.

З надією що Високоповажані Панове сповнять свій обовязок.

пишемось з глубоким поважанєм

АДМІНІСТРАЦИЯ "КАНАДИ".

Гроші висилайте на адрес:

RUTHENIAN PUBLISHING CO. LTD.,

261 FORT STR., WINNIPEG, MAN.

ВІСТИ З ПОЛЯ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

НІМЦІ БОМБАРДУЮТЬ АНГЛІЮ.

ЗАВЗЯТА БОРБА НА ПІВНІЧНІМ МОРЮ.

Три прибережні міста Скарборо, Гартлепул і Витби сильно потерпіли від німецької бомбардації.

Лондон, 16-го грудня.

Давно обіцяний напад німецької фльоти на Англію доконали нині німецькі боєві кораблі. Німецькі кружляки виконали нині найсьміливійший напад, бомбардуючи прибережні міста Скарборо, Гартлепул і Витби наносячи згаданим місцевостям великі шкоди. Історична катедра в Витби зістала в части знищена.

Три костели в Скарборо зістали ударені і запалені. Богато будинків і желізничі плятформи зістали понищені.

Між мешканцями бомбардованих міст, настала страшенна паніка. Тікали, хто куди міг.

Британські патролюючі кораблї впявзали з напасниками битву, вислід котрої не є ще звісний.

Много осіб зісало убитих і ранених, богато бізнесових будинків понищених. На згадані міста Німці вистрілили около пятьдесять бомб.

В цілій Англії великий переполох.

Повисші вісти наспіли якраз тоді, коли наша часопись йшла вже на пресу. — Дальший вислід нападу подамо в слідуючім числі.

ВИЖЕНУТЬ НІМЦІВ З БЕЛЬҐІЇ ДО ВЕСНИ.

Генерал Жофре і Френч розпочинають зачіпну акцію.

Париж. — На західнім терені війни союзні армії під проводом французького головного команданта, генерала Жофра, за спільним порозумінем з командантом Британських війск Френчом, почали минувшого тижня зачіпну акцію проти німецького правого крила в Бельгії

Атакуючим повелась майже кожда акція в минувшім тижни. Они виперли Німців з кількох сильно ошанцьованих позицій і посунули їх кілька миль взад. За минувший тиждень союзники виперли Німців з околиці Роулерс і кинули їх назад на їх другу лінію межи Бруґес і Гент.

На правім крилі союзних армій не було жадної значнійшої боротьби в теперішних днях.

НІМЦІ НЕ ЗАЙШЛИ ЄЩЕ ДО ВАРШАВИ.

В околиці Млави російські війска відперли Німців.

Петроград.

Офіціяльна депеша доносить, що по погромі, який потерпіли російські війска в околиці Лодзї, зреорґанізували ми свої сили і розпочали зачіпну акцію проти Німців в околиці Млави. де їм почасти повелось сперти противника і посунути єго взад до Іллова на німецьку територію.

На лівім березі Висли в тій околиці Німці концентрують великі сили і незадовго сподіють ся там сильної битви.

Від самого рана з дня 14-го грудня межи берегами Висли а містом Ловіч ведеть ся завзята борба. Ми так як і неприятель ставимо раз оборону, раз зачіпну акцію. З під Ченстохови і Кракова Німці вицофали значну скількість своєї армії, котру вони кинули під Карпати на полудневий всхід від Кракова, де сподїють ся незадовго великої битви.

НА ВІДСІЧ ПЕРЕМИШЛЯ.

Віденське бюро оповіщає, що австрійські війска виперли цілком Москалів з Угорщини, перейшли Карпати, обійшли російське ліве крило і пруть єго назад до ріки Сяну. Австрійським війскам помагають сильні відділи німецьких війск. Австрійцям удалось виперти Москалів аж поза Ясло, котре вони заняли як також Райброт.

В послідних битвах в західній Галичині забрали Австрійці 31.000 Москалів до неволї.

75.000.000 ВІДШКОДОВАНЯ.

Німці зажадали від Бельгії пів 75 міліонів воєнних контрибуцій, котрі бельгійські банкирі з'обовязались заплатити в десятьох ратах. Саме місто Бруксели, столиця Бельгії заплатить 9 міліонів долярів.

СЕРБИ ПОБИЛИ АВСТРІЯЦІВ І ВИГНАЛИ ЇХ НАЗАД З БІЛГОРОДУ.

22.000 Австрійців взяли Серби до неволї.

В Австрії велике заворушене.

Рим, 10. грудня.

Минувшого тижня Серби уступили з своєї столиці Білгороду. І як доносили тоді телеґрами їх побили Австрійці і гнали на перед себе в глубину Сербії.

Австрійці думали, що Серби вже зовсім побиті, тому майже половину своєї армії, котра стояла проти Сербів вицофали на Угорщину проти Москалів. Серби використали ситуацію в той спосіб, що тікаючи перед Австрійцями пустили їх далеко в глуб Сербії в гори, а тоді обернулись і з цілою завзятостію ударили з трох боків на австрійські війска, котрі розбили на глум забрали 22.000 до неволї як також зорали много канонів і іншої воєнної добичі. Сербам в тій борбі помагали як кажуть російські і французькі відділи.

Сам король доводив.

Король Сербії Петро, котрий був хорий, одначе як почув, що єго столицю Білгород забрали Австрійці прибув сам на поле битви і з окликом: "жовніри, я прийшов, щоби умерти разом з вами за вітчину" — обняв сам команду.

Слова короля так поділали на остатки сербських жовнірів, що вони кинулись на противника з нечуваною доси в історії війни, завзятостію і доказували чудес хоробрости

Білгород забрали назад.

Нині сербські війска тріумфально війшли назад до Білгороду випираючи Австрійців, котрі тримали місто через неслїдних дванайцять днь.

В Будапешті заворушеня.

Се так сильне пораженє Австрійців занепокоїло сильно населене Будапешту, столиці Угорщини. Сотки тисячі народа машерують улицями і демонструючи жадають закінчення війни, як також усуненя ґенерала Потьорка, одного з ґенералів, що доводив австрійською армією проти Сербів

Як сьвяточний дарунок.

Їдна з воюючих союзних европейських держав замовила в бруклинській фабриці одіня аж за один міліон уніформів для своєї "обдертої" армії, — бо хоче тим зробити своїм жовнірам сьвяточний подарунок.

Та здаєсь, що та "незвісна" союзна держава не з доброї волї, але таки з конечности замовила ті уніформи для своєї армії, коли вона звертаєсь до заряду тої фабрики з горячою просьбою, чи би ще перед сьвятами не могла вислати хоч частину бодай, коли не всі уніформи.

Управитель тої фабрики не хоче видати імени тої держави котра замовила ті уніформи, але робітники оповідають, що се мабуть чи не для Франції, бо широкі червоні сподні носить лише французька піхота — ті червоні прадідівські сподні, без котрих французький жовнір не пішовби на війну, а котрі тільки а тільки лиха наносять їм своїм кольором, бо червоною краскою кричуть на кілька кільометрів.

КАЙЗЕР ХОЧЕ ПОЛЬЩІ.

Кайзер видав розпоряджене щоби за всяку ціну взяти Польщу в свої руки на всході, а на Заході він вже має Бельгію. Польща і Бельгія будуть, ему дуже потрібні при заключеню мира, коштом котрих кайзер може використати для себе якісь уступки

АВСТРІЯЦІ ЗМІЦНИЛИ СИЛИ

В Галичині Росіяни посунулись під Краків і як доносять, розпочали бомбардацію міста. Австрійці зміцнили свої сили в околиці Нового Санча на полудневий всхід від Кракова і розпочали офензивну акцію випираючи Москалів поза Дунаєць, котрий они були перейшли, бродячи по шию в зимній ледовій воді.

100.000 ВОЄННИХ БРАНЦІВ

З Берліна доносять, що в послідній битві в Польщі Німці забрали до неволї сто тисяч живих, не ранених Москалів.

Серби проголошують побіду.

Сербський комунікат доносить, що сербська армія поступає в перед в долинах Моравии на лівім березі ріки Дрина Серби забрали вижини Малієн в котрих они забрали також богато австрійських вояків до неволї. В околиці Космай Серби бють ся з Австрійцями

Кайзер хорий.

Бельгійська телеграма доносить що кайзер вернув з поля битви до Берліна і що лікарі заказали ему виїздити більше на поле війни. Посьлідні напруження поділали сильно на него і він посивів як голуб. Лікарі побоюють ся щоби кайзер не дістав нимонії запалене легких.

Бувший німецький консуль засуджений на смерть.

Лондон. — Бувший німецький консуль в Сундерланд Боруґг в Англії. Николай Аглер дістав нині через суд присяглих в Дургам узнаний винним здради, за-то що по проголошеню війни він помагав німецким резервістам виїждати з Англії до Німеччини, і засуджений на смерть. Аглер був натуралізований горожан Британії він принял підданьство в 1905 році.

Французький Говермент вернув до Парижа.

Париж. — Французький президент Поінкаре і премієр Вівіяні приїхали до Парижа, а з Бордукс, а прочі міністри прийдуть за ними і перенесуть говермент з Бордукс до Парижа — котрой они були опустили єще в Авґусті коли то Німці були лише двайцять пять миль від Парижа.

Канадийці на боєвій лінії.

Кореспондент часописи в Спол. Державах доносить що канадийські війска вже суть на поли битви і що в першій стрічі добре списались. В Канаді про се не знають бо Британська цензура недопустила про се жадних вістий однак американський кореспондент будучи в Франції на місци міг як раз правдиву вість подати.

ЯК ВИГЛЯДАЄ В ДІЙСНОСТИ ВІЙНА?

(Дальше)

Лист з Перемишля.

12 год. 10 мін. пополудни. Переходимо попри купи амуниції, зложеної вздовж дороги.

12 год. 20 мін. по пол. — Едемс, який пережив майже ціле своє житє в Австрії, хоть уродив ся в Бостоні і який служив в австрійській армії, пояснив нам, що діє ся. Лінії артилерії розтягали ся далеко, в кількох пять миль на заді, а далеко перед артилерією, австрійська піхота з шрапнелями з своїх батерій над головами ховала ся в долинах, в боєві рови і ліси чекаючи на позказ піти наперед.

12 год. 30 мін. — Звертаємо з дороги і входимо до гаю. На полянах проходжують ся офіцири. На наше питане, де є найближша батерія показують нам стежку в город. Перей-

(Продовжене на стор. 4.)

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у четвер.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поєдинове число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації: "КАНАДА" 261 Fort Street, Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address: RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

ХТО ШИРИТЬ РАСОВУ НЕНАВИСТЬ І ВОРОЖНЕЧУ?

Ліберальна газета 'Фрі Прес' знов заговорила...

Редактори сеї газети не можуть ніяк стравити "форейнерів", себ-то Українців, Німців та Поляків в Канаді.

Сегорічні міські вибори у Вінніпеґу, дали знов причину ліберальним редакторам до накинення ся на згаданих "непашних" лібералам "форейнерів".

Безпосередною причиною те перішної напасти Фрі Прес дала ся обставина, що Русини, Поляки та Німці важились в 5 і 6 варді, се є в дільницях які головно замешкують ставити свійх кандидатів до міської ради. — З сеї то причини ліберальні редактори і їх нахолки піднесли крик в "Фрі Прес", з якого ясно виходить, що пани ліберали стараютъ ся всіми силами, щоби нам, відібрати право голосу а тим самим і право канадийського горожаньства.. З писань "Фрі Прес" виходить, що Русини, Поляки і Німці є тут тільки на то, щоби платити податки, корчувати ліси, будувати дороги, в до управи краю їм зась! — се вже пани ліберали за них зроблять...

Стремлячи до отсеї цїли ліберальні редактори подають фалшиві рапорти англійським читачам, брешуть і в підлий спосіб перекручують факти остерігаючи англійське населенє перед нами, а тим самим викликаючи против нас ворогованє Англійців..

Підчас коли до міської ради кандидувало 2 жидів з 5 варди, а в самім "Ситіголі" є повно Жидів урядників; підчас коли навіть в провінціональнім парляменті засідав Жид Ґрін, підчас коли підчас теперішної виборчої кампанії в міські уряди убігало ся аж **пять Жидів**, то редактори "Фрі Прес" сего не бачили і не хотять бачити— а побачили аж **одного** Русина **одного** Німця і **одного** Литвина, які пробували щастя дістати ся до міської ради і репрезентувати своїх землякїв!?

Чим Жиди суть ліпші від Русинів, Поляків або Німців? Чим причинили ся Жиди більше до добробуту Канади і єї богацтва? — Чим вредні суть Жиди ліпшими горожанами для Канади як Русини, Поляки або Німці?! — Може-б на се редактори "Фрі Прес" відповіли!

Чи Жиди не суть такими-ж самими "форейнерами" як Русини, Поляки або Німці? Чи Жиди не плекають своєї рідної мови не тільки дома, але також і в школі?! — Чомуж пани редактори з "Фрі Прес" не згадують нич про Жидів?!

Хочете панове расової ворожнечі і ненависти, — будете її мати! **І не ми, а Ви самі її викликуєте!**

Ми як тутешні горожани уважаємо себе в праві забирати участь в публичнім житю Канади, ставити кандидатів, а навіть і вибирати таких заступників до законодатних тіл, а яких **ми будемо уважати за відповідних, а не яких нам хотіли-б накидати пани редактори з "Фрі Прес"!**

Зістаючи канадийськими горожанами, ми розуміємо дуже добре свої горожанськи обовязки і повинности взглядом сего краю! — А если хочете знати, то одним з наших обовязків як горожан Канади є — усунути таку погань і закалу в канадійськім публичнім житю, якою суть ліберальні редактори-провокатори, які самі викликують заколот і расову ворожнечу а ще до того в своїй безграничній безличности звалюють се в другу сторону, на людий невинних, які яко горожани, **бажають користувати ся горожанськими правами...**

ІСКРИ.

Мачула цїлком не потребує встидати ся за підписані ним брехні у "Фрі Прес", бо—він не перший між тими, які за охлап торгують своєю честю.

Цікаво знати, коли то вже раз Ферлей вибере "нарoд" своїм заступником — куди-ото не було — і здійме з него славу "вічного кандидата".

Між "Кандидувати" а бути вибраним — є велика ріжниця — і се повинен би вже раз п. Ферлей знати...

Коло "Фрі Прес" дуже смердить цибулю... — Говорить, що вінніпеґські Жиди дали редакторови сеї газети цїлу ґару шабли за то, щоби він зробив їх "Канадийцями" і не зве 'форейнерами'. Щоби зробити конкуренцію Жидам збирають руські лібералн для ред. Фрі Прес ґару чеснику...

Цікаво, чи вдасть ся...

Чому Жиди все виграють вибори в некористь Русинів?

Бо мають в своїх руках штори...

А коли Русини виграють вибори?

Як возьмуть штори в свої руки...

В небі.

До небесних дверий хтось важко застукав.

— Хто там? — відзиває ся св. Петро.

— Се я, капітан 35. полку піхоти з Галичини.

— А богато нас там є?

— 5 компаній, разом около 1500 люда, — відповів капітан.

Небесні двері відчинились і 5 компаній 35 полку з Галичини вмашерувало в повнім параді до царства небесного, — на вічний супокій.

Св. Петро забігав розкватирувати та роздати менажу вояком... 1500 люда обійти, се не аби яка робота! Аж упрів бідачисько. Та невстиг ще упорати ся з 35., а тут вже стучить в браму комендант 80-го 24-го, 95-го полку з Галичини а дальше з Німеччини, Росії, Сербії, Англії, Франції, Бельгії! Цїліська армія зібрала ся під небесною брамою...

Аж за голову вхопив ся св. Петро, тілько роботи, нїм всїх розкватирувати...

Чортови, що стояв з боку і приглядав ся, що небо має такий добрий "прихід" захотів щонебудь скористати і для пекла. Підбіг до св. Петра, сіпнув за кожух тай каже:

— Петре, ви вже старший чоловік, тілько роботи..., змучите ся тай ще захоруєте... Відпустіть мені кілька полків, хоч тих з Росії...

— Ні! — каже св. Петро — з сими я вже сам упораю си, а тобі відпущу всїх старших ґенералів і командантів та тих, що з коронами на голові...

ТУГА ЗА РОДИНОЮ.

Скажіть мені зірки ясні про мій край рідненький,
Дайте від милої вістку та дітий дрібненьких
Скажіть правду як там наша рідня проживає
Чи від бомбів австріяцьких нарід весь конає?
Ми сьвітили та дивились як рідня ся стала —
Страшна війна, що кров поля та лути залляла.
Сян і Днїстер повні крови, течуть аж до моря
Як сьвіт став ся ще не було таке страшне горе!
Гинуть многі від гранатів; многі голодують.
Можні, що війну почали, того нич не чують:
Грають в карти пють шампана та ся посьміхають.
Що їх коли, кого хочуть, того в огонь пхають...
Хлоп вперати ся не може, бо се можні сьвіта.
Хлоп стереже, щоби можні жили многі лїта
За непосаху кульку в бік, — що можна сказати?
Як заграли можні сьвіта, так хлоп мусить скакати
Війна страшна, сьвіт такої ще не памятає;
Смерть з косою жите людське мов траву стинає
Австріяки в тімя биті, свій нарід шанують.
Де найгустше свищуть кулі Русина пакують
Пішов Русин на війну "Швабів" боронити,
Щоби могли вражі "Шваби" далі добре жити
Жена, діти слези ронять та гіренько плачуть.
Що рідненького батенька більше не побачуть.
В Перемишли страшний бій, гармати гремїли,
Як Москалї так і Шваби простїв кипїли.
Там нещасний літий батько у бій поступає
Видить своїми очима, що смерть наближаєсь.
Кулї летять наче град, смерть аж си всьміхає.
Там нещасний руський хлоп від кулї конає.
Склонив голову в бороздї, кров із груди ле ся
Ще за дїтьми та женов в ньому серце бє ся.
Непаче хтїбби сказати: прощай любий сьвіте.
Спогадав ще в тяжких болях на дрібненькі діти.
Що оставив сиротята без куска та хлїба.
Зійшлась люба Україно аж тепер на дїла..
Ще раз кивнув головою а сьвітом попращав ся
Єго дїтям та жені в той час жаль попав ся.
Плачуть діти дрібненькі матери питають:
"Коли наш рідний батько до нас завитають?
"Коли з бою в дім си вернуть наш батенько милий?
"Бути може — самі кажуть — може вже в могилї".
Скоро батько сьвіт впустив, крук став пити очи,
Страшна сцена, що аж трудно стає перед очи.
Тижлень в поли труп лежав, відтак погребали,
Думаєте може память вічну єму заспівали?
Много трупів вергли в яму нашом приметали.
Відтак взяли рискалї, глиною примітали.
Спочивайте вже на віки, сини України.
Наробили вражі Шваби страшної руїни!
Ох ти Боже! милосердний за щож нас караєш?
За що на нас вражих Швабів, Москалїв зсилаєш?
Тись Мойсею на Синаї не казав вбивати
Твою заповідь "не вбий" казав шанувати.
Але нині Закон Твій цїлком потоптали.
Ті, що віру перед всїх перші отримали.
Глядиш Боже з висоти, що ся в сьвіті дїє.
Що той мужик лізе в бій, хоть в нім серце мліє.
Скарай Боже ворогів, що нас зраоували,
Наш нещасний руський нарід на погибіль дали.
Ріки течуть кроваві з Берліна та Відня,
Моя рідня в Галичині нещасна та бідна.
Ріки кровю обагрені, що з братів стїкає,
Бідний нарід в рідним краю з голоду вмирає.
Моя рідна Україна в крови ся купає.
Бідна ненька в рідним краю жалєсно ридає.
Мой Єремій плаче мати у своїй столиції...
Що почати на сім сьвіті нещасній вдовиці?
Гори зійдіть на долину, отворіть могили,
Та горбочки крийте нас, щоби ми вже не жили!
Бо суд страшний вже почав ся більшого не буде.
Страшні хвилї проживають українські люде.
Рука людська вже не годна всього описати;
Страшні муки, яким трудно зараз перестати.
Села, міста зруйновані, доми попалили,
Лучшей було, щоб ми хвилї сьої не дожили.
Лучшеб було, щоб нас руська мати не родила,
Бо тепер нас всїх чекає предвчасна могила.
Хоть присни ся краю рідний і моя родино.
Хай хоч в снї тебе побачу, моя Україно!
Полетїбим у край рідний та крилець не маю.
Нема вістки від родини із рідного краю
Нема вістки та не чути як ся мила має.
Бути може з діточками з голоду вмирає...
Ох мій краю нещасливий, мій рідненький краю
Я о тобі в день і в ночи сумую думаю;
Що там дїєсь в місті моїм, де моя родина.
Чи сумує рідна жена й маленька дитина?
Чи минуть ся страшні сцени, чи воля прибуде?
Чи ще наша Україна пропадати буде?
Сильно вірю, що засьвітить зоря із небес.
Бо чомуж би й український нарід не воскрес?
Сильно вірю, що уступить отся страшна тьма,
Що колись сонце засьвітить, а щезне тута!

Написав дня 25. X. 1914.
Николай Шемердяк

ЕВРЕКА

МОЛОДЦІ!!!

Хочете, щоб на вашім лиці не було ріжних прищів раз на завсігди?

Хочете, щоб ваше лице позістало **чисте, свіже, біле і молоде** завсігди, купуйте і вживайте нашу масть "ЕВРЕКА."

ПАННОЧКИ І ПАНІ!!!

Хочете бути красними? то не потребуєте тратити цїлу масу грошій на ріжні перфуми і косметик, що лише прикрашує ваше лице часово, а вніщує вашу шкіру. Наша масть "ЕВРЕКА" раз на завсігди позбавить вас видатків і клопоту.

Після першої мікстури "Еврека" ваше лице зістане на довший час вільне від **прищів, плям і буде біле як сніг!** — Одна мікстура коштує **$3.00**, а пів **$1.50**.

Замовляйте на адресу:

EUREKA
686 Flora Ave. Winnipeg, Man. Canada.

"ЕВРЕКА" є винахід А. Хшвана, що одержав дипльому і патенти від канадийського правительства в Оттаві.

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada.
Прошу висилати менї „Канаду" почавши від
Імя
Адрес
Почта

Прошу виповнити сю картку і вислати на адресу: „CANADA" 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

???

Кождий повинен мати в себе цікаву книжку "Велика Европейська Війна", з якої можна довідати ся богато цікавих річий про теперішну війну.

112 сторін друку; 25 гарних воєнних образів!

Коштує лише 40 цт.

Адресуйте так:
"ВІЙНА"
860 Аберділ Аве. Вінніпег.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone St. John 605.
Jas. Hennessy, Propr.
Коли хочете випити доброго пива то зайдіть до „ОНТАРІО". ... добрі цигари ... Добра іда ...

SAVOY HOTEL
C. F. HERBERT, Властитель
Main Str., напротив C. P. R.
Станція і віхт 1 дол. денно.
Добрі вина, лікери і цигара. ... Отворено в день і в ночи. Телефон Ґаррі 1458.

EXCURSIONS

Canadian Northern

ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ
до всіх міст
ВСХІДН. КАНАДИ

Тепер час набути тамже білет. Білети продают ся від 1 го грудня до 31 го. Важні на три місяці.

ДО СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ
ДУЖЕ ЗНИЖЕНІ ЦІНИ ДО місцевостий в
СЕРЕДНИХ ШТАТАХ.
Білети продают ся від 1 го до 31-го грудня. Важні на три місяці. Можна затримувати ся по час. Дорога до вибору.

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ ДО ПОРТІВ АТЛЯНТИКУ.
До Англії і до полудневих міст.
Важні по пять місяців. Дорога до вибору. Перший клас. Напишіть або телефонуйте до потребуючого вам агента або до
R. CREELMAN, General Passenger Agent, Winnipeg, Man.

Canadian Northern Railway

Олекса Ремез.

КОВБОН.

(Казка).

— Гей, любчику - Палїйку, так як прийдемо до дому, слатиму старостів до Анниці, — гукає Юра.

— Дай Боже! — каже Палїй, а з очий йому бє полумя страшне, а на обличу малюєть ся рішучість.

— А як гадаєш братчику: котрих музикантів брати, Тюдівських чи Петрашівських?

— Скрипника з Петрашів, а цимбалїстого з Тюдева — каже Палїй.

— Отсе, отсе! — тїшить ся Юра; лице йому розпливаєть ся в радісний усьміх. — Найму ще й басовика! аби так здоров був, — найму! — і Юра голосно сьмієть ся, аж сумні смереки прокинулись з задуми і зашуміли верхами. А Юра не мовчить, говорить далї; серце душу перед приятелем розкриває: — Палїйку! Таже ти через цїле житє був для мене ліпшим від рідного брата. Ось бачу я, що ти чогось тужиш, сумний та невеселий; треба тобі женитись братчику. Кажу тобі щиро, братчику: женись з Марійкою, з моєю сестрою. Сам знаєш, — по Анниці вона найкрасша дівчина на цїлі Розточчи, але-що, а найважнїйше те, що вона тебе любить, кохає — сама менї призналась. Разом поберемось: ти з Марійкою, а я з Анницею тай будем далї товаришувати, в біді та в гаразді один другого не забувати. Гаразд чи не гаразд, Палїйку?

— Ой, гаразд-гаразд, братчику-Юрчику! — відповідає Палїй, а очи йому аж іскри мечуть, весь тремтить, трясеть си топір рукою стискає. — Се ти повів менї так гарно, так любо, що аж від серця відлягло менї. Буду любчику; буду, братчику, так робити, як ти менї радиш, бо на цїлім сьвіті ти для мене і товариш і приятель і брат...

Останню ніч не ночували, ішли, аби на ранок бути в дома. Від останньої балачки Палїй цїлий час тримав ся позад Юри і, блискаючи довкола очима немов би щось шукав.

Ніч була темна; хмари заслували небо; збералось на дощ. Здалека доносивсь невпинний шум ріки; верхами смерек гомонїв вітер; десь здалека-здалека доносивсь звук трембіти, тужливий і безнадійний, мов пісня про втрачене навіки щастє. Часом в тишу ночи вривав ся дикий гомін, здавалось, що хтось кричить і молить о поратунок; се звуки гір, се нагріті за дня шпилли гір випорожнюють від натиском холодного повітря ночи сї так подібні до людського голосу звуки.

Вже було коло півночи. Юра і Палїй йшли через ліс навпростець без стежки, бо знали добре сю околицю, вже близько до Розточчи. Дощ пускавсь що-раз дужчий, нарешті впала злива.

— Гей, любчику, змокнем! — крикнув Юра, обертаючись до Палїя.

— Тут є де сховатись від дощу, я знаю. — Відповів Палїй. — Ходи зо мною!

Палїй побіг наперед, Юра за ним. Спустили ся в яругу і опинились під навислою скелею. Дощ лляв, як з повіни, але їх не мочило. Юра закурив цигарку.

— Гей, братчику, що-то з Анницею тепер дїєть ся? певно боїть ся?

Палїй не відповів нїчого, лише очи його блиснули в темряві як дві сьвічі.

— Гей любчику, рад-би я знати тепер, чи спить тепер моя Анниця, чи про мене дум... — не встиг скінчити: тяжкий обух Палїєвого топора впав йому на голову і Юра рухнув на землю. — Палїй пірнув в шум зливи...

IV.

Під шум дощу снить ся Марійці, сестрі Юри, що прийшов до них до хати малесенький дідок по гуцульському вбраний тай говорить до неї: "Вставай дівко! Там в лісі, під скелею лежить забитий Юра, йди шукай його. Йди потоком вгору; вийдеш наверх — йди плаями аж до лисої гори, що то на ній чорніє розбита громом смерека; відтак звертай просто в ліс; йди на полуднє аж поки не дійдеш до яруги, а як дійдеш до яруги, спусти ся вниз — знайдеш під скелею Юру"...

Затремтїла Марійка в сні, прокинулась цїла обіллята сльозами. На дворі дощ шумить-хлюпотить, буря гуде. "Будити, чи не будити неню?" — думає Марійка — "казати про сон, чи ні?" А сон повіки змикає, хилить голову до подушки — заснула. Снить ся їй те саме вдруге і знов прокинулась і знов сон зморив — заснула. Снить ся їй в третє те саме, та вже дідок сердитий такий, страшний, очима блискає бородою трясе, пальцем на ню сварить си: "Іди — каже — в тій хвилї, бо вже круки над Юрою злітають ся, очи йому повиколюють". Збудилась Марійка, на дворі вже ясне сонечко сьвітить. Марійка подумала-подумала тай каже ненї:— Ой, нене, рідна, снив ся менї якийсь дідок, казав, що Юра забитий в лісі лежить, показав менї дорогу — піду шукати. — Стара гримнула головою об лаву та в плач, а Марійка хутенько вбралась, схопила в руки бук тай побігла по тій дорозі, що дідок у снї показав.

Біжить Марійка, біжить, а серце то затріпочеть ся в грудях, мов та пташка зранена, то замре, мов неживе, а Марійка кроку прибавляє та все думає: "Чи сон віщий менї приснивсь, чи мара якась напаствувала? Гей, не дай Боже! гей, не дай Боже, щоб се був віщий сон! Що-ж неня стара вдїє? Вмре з жалю з розпуки, а вона лишить ся сама одна на білім сьвіті...

Вже сонце з полудня звернуло, як вказалась перед Марійкою лиса гора, з осмаленою смерекою; як ввійшла в ліс сонце вже заходило і в лісі було вже майже темно. Зійшов місяць, але ще темнійше здавалось в лісі від того непевного сьвітла. Перед північою дійшла до яруги і спустилась вниз. Тут вже було цїлком темно, як в льоху. Йшла спотикаючи ся об каміне та корчі і нарешті опинилась під навислою скелею. Стала, нїчого не видко, тільки щось гуде коло неї, немов величезний молот гатить об землю "гуп-гуп-гуп!" Почала прислухуватись звідки той гриміт йде, не можна пізнати звідки: десь тут близько, коло самої неї, а не знати, що воно таке. Схилила голову на бік й почала прислухуватись вниз, до землї, чи не відтам гремить і аж тодї почула, що то в її грудях серце так гремить-гупотить. Заплакала Марійка тоді в голос: "Гей, братчику, любий! гей Юро мій дорогий, де-ж тебе шукати, де-ж тебе знайти?!" ступила два кроки в бік, спіткнулась на щось довге і впала просто на нежививого Юру.

(Дальше буде).

БИТВА КОЛО МІСТА СУАСОН У ФРАНЦІЇ.

(Опис очевидців).

(Оповіданє американського воєнного кореспондента про те, як він шукав за побоєвищами і за битвами. Опис битви під Суасон).

Ми прибули до Мо через Клей. За два дні Мо троха приупали. Не богато хліба було там на продаж. У Варед вже похонано більшу часть побитих Німців, але копї лежали дальше там, де впали. — Негарний вид. Нам говорили про гори трупів на схід і захід від Варед і ми прийшли до переконаня, що армія ґенерала Клюка дійсно програла битву.

З Варед ми поїхали прегарною околицею серед піль осїваючого ся збіжа і гниючих ограків. Переїхали Мей в напрямі Ферте - Мільон. В сей остали лише старі люди, а то як ми довідали ся, по части тому, аби троха стеречи домів перед Німцями — раз робота для старих людий. Богачі вертали в автомобілях до своїх замків і викидали зі своїх салонів німецькі чоботи, торністри і брудні уніформи. В головній залї замку ми бачили стіл, заставлений до обіду, навіть не тикнутий Німцями. Казали менї в Бельгії, що Німці боять ся, аби їх не потруїли. Той стіл — представляв рідкий вид: Пани замку певно спізнять ся до обіду яких десять днів.

Зараз за Ферте Мільон ми згубили дорогу. Наш шофер все губив дорогу, як лиш перестав дивити ся на мапу. Тим разом жовнір, з яким я говорив, сказав менї, що недалеко є кількох розсипаних уланів і що їх можна легко зловити поставивши кавалок хлїба на натик. Я сказав йому, що ми вже мали досить того в Бельгії. Згубивши дорогу ми блукали лиш селами яку годину, бачили замок богатого панка, якім служба роспла на ново як звичайно. В Консї ми знов вийшли на дорогу і поїхали з французьким відділом через Льоннор. В Шоден, якийсь поручник оглянув наші пашпорти, махнув головою і пустив нас. Милю або дві за Шоден ми вчули стрілянину, задержали автомобіль і висїли. Вже видно було Суасон і бомби починали пукати над містом.

Пєрше що я бачив в Суасон було, як шрапнель пукав над двома вежами катедри св. Івана. Був се ясний, зимний день, перший день з вітром в осени, а білі хмарки з кулями вилали гарно понад білі і блескучі в сонци вежі. Суасон розсїло ся у вузкій зеленій долинї ріки Ен і тяжко було повірити, аби се було можливе, щоби бомби тріскали над тїнистими алеями дерев.

Як далеко око сягало, тягнули ся горби почерез долину; як далеко оком сягнули, плинули білі клуби бомб — так милі за милею — без кінця.

Я нїколи не бачив такого виду.

Обі армії розложили ся по обох боках долини ріки Ен — місто Суасон лежало межи нами. По нашій лївій стороні французька пільна батерія стріляла правильно — який "блак" від міста — а стріли видавали короткий острий гук. Саме перед нами яких 300 ярдів бомби з німецьких обложничих гармат, великих гавбиць, розстріскували ся з ревом, а великі хмари чорно брунатного диму вносили ся з кождого місця експльозії. На право від нас — в долинї, по части закритій, лежала інфантерія не беручи участи в борбі, а чекали на розказ йти до штурму.

Великі одинайцять - цалеві німецькі гавбиці стріляли просто на дорогу, аби Французи не могли йти нею до Суасон. Але Французи вже були в Суасон і дивили ся за догідним місцем для поставленя понтонових мостів, бо мости очевидно всі висаджено в воздух. На право від нас зараз за містом Англійці шукали за місцем переправи і там головно вздовж алей передмістя надали бомби зі скоростию 3 до 4 бомби нараз. На ліво від нас далеко на горизонті борба була ще горячійша. Село там займило ся і згоріло на наших очах. Далеко на ліво від нас Жуави перейшли ріку перед розсьвітом і посували ся в долину ріки, аби обійти праве крило ґенерала Клюка.

Перед нами дальше експльодували німецькі бомби надаючи на гостинець. Німецькі обложничі гавбиці — се велика несподіванка в тій війні. Я бачив їх в Бельгії — короткі грубі гармати на величезних двоколесових колісницях. Вони заїдуть всюди — де навіть не можна припустити, аби обложничі гармати заїхали по кепсько буркованих гостинцях, по болотнистих сїльських дорогах і по мостах, що не були будовані під гармати. Вони стріляють кулями що важуть що найменше 800 фунтів, а може й тисячу. Вони стріляють їх у воздух просто в гору. Ся цікава німецька бомба має тяжку сталеву шапку і вона влїтає глубоко в предмет, в який ударяє, заким експльодує.

Але того дня, що я їх бачив при роботі під Суасон, ті гармати не сповнили своєї задачі так, як я сподївав ся. Їх шрапнелї експльодували за високо, о яких 300 до 400 стіп у горі, далеко понад порожними горбами. Шрапнель — се бомба, повна в середині округлих олованих куль — яких 200 числом в одній бомбі. По першім часі, означенім стріляючими, бомба експльодує у воздусї, а 200 олованих куль розсипує ся до вбиваня людий а не до розбиваня фортів. Але як вибухне за високо тоді оловяні кульки не вдаряють ані так сильно ані так цїльно. Се так якби хто стріляв шротом до птаха, що за далеко. Шріт більше розсипує ся, але птахови нїщо не стане ся.

Французькі шрапнелї пукали низько і добре. Французи вживають малих гармат, але, як вони кажуть, їх звичайні бомби поцїлять все на 40 ярдів довкола.

Того вечера огонь з німецьких гармат ослаб. Далеко на ліво від нас борба ставала щораз завзятійша. Не було сумніву, що Жуави мали прийти. "Вони нині вечером цофнуть ся — казав один офіцир. "Ми можемо наперед сказати, коли вони мають цофнути ся."

Над вечером ми вернули ся до Парижа. Межи Суасон а Віле Котерет ми заїхали у велику купу німецьких автомобілів, возів, збитих вздовж дороги і спалених. Німці дуже спішили ся. Як кінь ослаб, стріляли ого. Як газолїна вийшла з автомобілю, палили автомобіль.

По тім я пізнав, що німецький відворот не штучка, бо палене автомобілів се більше як жарт на який Німці моглиби собі позволити.

Наш запалений шофер назбирав коло Суасон 5 шоломів, карабін, три коші до ношеня бомб, торністру, всю почту 7-го корпусу армії, два байонети і тілько німецьких патронів, що ними можна би стріляти через цїлу битву. Тому наш шофер виглядав на розбійника, що обрабував збройню або театральну гардеробу. Очевидно на жадання багато разів головно один бородатий поручник довго приглядав ся до мого знимченого пашпорта. Вже доїзджали ми до Парижа, як нас назад затримав відділ жовнірів і казав віддати всі військові трофеї нашого польованя. Такий був загальний розказ. Кождий щось мав, але наш шофер мав найбільше. Кождий щось стратив, але наш шофер стратив найбільше.

Се перше ми бачили велику борбу у війні. Війна — головно ся війна — виглядає як дуже дивна гра в шахи для ґенеральних штабів, головно для німецького головного штабу. Се велика шахова гра, а в ній за богато "хлопчиків". Жовніри і хлопи є "хлопчики", а "хлопчики" не радують ся тою грою. Як не вірите в се, спитайте ся хлопів на селї, що потратили свої доми, худобу, стодоли. А спитайте ся німецького полоненика, чи він хоче, аби його виміняти назад і аби він дальше бив ся за цїсаря Вільгельма і "за місце на сонци". Або лиш погляньте на вбитого німецького жовніра, в синім мундурі, як він звільна прибирає краску свого уніформу. Тоді будете знали.

Читайте і ширіть "Канаду" від хати до хати і з рук до рук.

БАТЬКО РОДИНИ, або всякий мущина, котрий має поверх 18 літ, може взяти гомстед, чверть секції отвореної домінїяльної землї в Манітобі, Саскачевані і Альберті, зголошуючий ся мусить явити ся особисто в аґенції домінїяльних земель або в суб-аґенції дістриктовій. Врати гомстед через повномочія, можна брати в всякого місцевого аґента домінїяльних земель (не суб-аґента) після певних умов.

ОБОВЯЗКИ — мешкати на фармі і управляти землю через три роки. Гомстедовець може мешкати на фармі не меншій як 80 акрів не дальше як 9 миль від гомстеду — на певних умовах. В всякім випадку вимагає ся хати в котрій можливо мешкати, хиба тоді ні, коли повинности помешкания відбував ся в сусїдстві.

В декотрих дістриктах гомстедовець може приэмщити чверть секції сусїдуючої з його гомстедом. Ціна три доляри за акер.

Обовязки: — Шість місяців мешкати кождого з шість років від дня вступу (включаючи час потрібний до удержаня патенту на гомстед) і пятьдесять акрів обробити.

Гомстедовець, котрий покористував ся правом одержаня гомстеду і не може взяти примщини, може купити гомстед в певних дістриктах в цїлї 3 доль. за акер. Обовязки: — мусить мешкати через шість місяців кождого року через три роки. Виробити 50 акрів побудовати хату вартости 300 доль.

Скількість обробленої землї може бути зменшена тоді коли земля є корчовата або каменнста.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
Ottawa, Ont.

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний.
T. H. Nesbitt і J. M. Wilson, Prop's.
Першорядний готель в північнім Вінніпеґу. Станція і віхт від $2.00 і вище на день. Найлучшого сорта напитки в буфеті.
602-804 Main st. Phone S. J. 2533.

Заснований 1900.
ДР. МОРДЕН.
Дентист,

котрого зараз сей часопис рекомендує **Сотни людий** скористали з нагоди зниженя цїни за направлюванє зубів.

ЧОМУЖ ВАМ НЕ СКОРИСТАТИ.

Ми закладаємо золоті зуби по 5 дол.

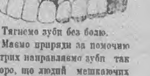

Тягнемо зуби без болю.

Маємо приряди за помочию котрих направляємо зуби так скоро, що людий мешкаючих поза містом обслугуємо дуже скоро.

Наша адреса:
482½ Main Str.,
Realto Block,
Winnipeg, Man.

ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ І ПО ПОЛЬСЬКИ.

(Продовжене зі стор. 1).
мали город і вийшли на великий шмат зораної землї. Якої чверть милї перед собою побачили ми в полю шість міднної краски гавбиць.
— своїми дулами звернених високо в гору. Ми пішли до батерії.

Командант поглянув на наші відзнаки кореспондентів і поздоровив нас.

"Може бути, що нам накажуть стріляти в короткім часї" — він каже. Завів нас до закону у земли. Через хід ми побачили, що він вистелений соломою. В середині сидів чоловік з телефонічною слухавкою на голові. Він говорив до телефону. Потім подав кілька чисел командантови що стоїть коло нас. Командант подає числа жовнїрам коло гармати ч. 1. Великими дручками жовнїри обертають на колесах гармату в новім напрямі. Потім приходять другі жовнїри з прирядом до мірення піднесеня дула понад позем. Нагло всї жовнїри відскакують від гармати. Один жовнїр хапає за шнурок. Він стоїть яких 2 стіп від гармати і чекає. Кождий жовнїр стоїть з руками, накриваючими ухо. "Фаєр"! — командирує командант. Наступає вистріл і страшним гуком прошибає барабанчики наших ух. Відголос розходить ся широко і слабне звільна через яких 20 секунд. Небо неновби ожило від звуків вибуху. Що стало ся зі шрапнелем, я не бачив. Яких пять або шість миль від нас він тріснув. Чи трафив господарську хату? Чи вибухнув серед реґіменту, аби вбити богато жовнїрів? Чи може впав у місци, де не було живого створіння? Як можна знати, чи не впав на табор Червоного Хреста? Ми хотіли трафити російську батерію. Якби нам вдало ся пустити один шрапнель за другим на неї, тоді жовнїри тої батерії мусїлиби покинути батерію, а тоді наша піхота висунулаби ся з якого поблизького місця, забрала-би батерію і се значило би нових шість миль для австрійського походу вперед.

Наполеон нїколи не бив ся так, як Австрійцї або Москалї в таких величезних боєвих лїніях. Він не мав телефону, анї не знав нїчого про гармати що несуть на шість миль. А власне така битва шалїє на 200 миль від нас на ліво і через 200 миль від нас на право.

Ту і там вздовж фронту російська піхота і австрійська зітнуть ся нинї, як одна або друга сторона буде пробувала дійти до ворожої батерії, яку буде уважала за ослаблену; і тоді будемо мали битву того роду, як се було за часів Наполеона — але се лише одна перепалка в 20-ім столїтю.

Далеко на 150 миль поза нами сидить чоловік, який знає в кожду хвилину, що діє ся на цілій величезній лїнії, так як командант батерії, з яким ми говоримо, знає все, що діє ся коло його шістьох гармат.

Як тепер я дивлю ся на нашу батерію і думаю собі про те, що вони роблять, менї пригадує ся, якто тиждень тому назад я сидів в канцелярії того чоловіка, що все знає — гр. фон Гецендорфа.

Я говорив з ним і я старав ся поставити собе в його положеня — але менї не вдало ся.

Тут в боєвій лїнїї я можу лише зрозуміти чим тоді, як я з ним говорив, які величезні обовязки спочивають на його плечах, а за фон Гецендорфом стоїть архикняз Фрідрих, який каже: "Зроби се" або "зроби те". Сотки тисяч людий в сю хвилину сповняють розкази цїлком як отсї люди з батерії не знаючи висліду, але сліпо спускають ся в своїй вірі на архикняза команданта і фон Гецендорфа

1. година 15 мінут попол.— Але вернїм ся до нашої стрілянини. Чоловік в ямі починає знов говорити через телефон. Викрикує нові числа. Десь там далеко межи горбами напеpeд нас є схований австрійський офіцир, який може бачити де впала перша бомба.

Видно не впала там, де він хотів. І він зі свого сховку телефонує новий напрям і віддаль. Уставляють після його припоручень гармати ч. 2. До мінути її бомба вже полетіла з гуком своєю дорогою. Він знов чекає на дальші телефонічні розкази. Сим разом куля впала знаменито. Десь там бомби роблять страшне убійче дїло. З оглушуючим гарготом вибуху з гуком і тріскотом шість бомб вибирає ся у свою дорогу. Потім другий розказ каже спрямувати гармати в цїлком другім напрямі. Видно, що треба зробити якесь друге дїло в другім місци межи горбами, але артилеристи не знають, що се такого. Все, що ті люди роблять, є: "Ладуй" "Стріляй" і "Ладуй", "Стріляй", слухай гуку бомб і дивись на все, що діє ся.

1. година 25 мін. — По другім боцї дороги, якої пів милї звідси, є друга батерія. Ідемо туди. По дорозї подибуємо двох хлопців, які копають яму серед поля.

"Двох людий померло на холеру в однїй хатї" — поясняють нам — "а се їх гріб". Коло гробу лежав на земли деревляний хрест, зроблений незручно з двох патиків. Здавало ся, що оба хлопцї мають уже по кілька соток лїт; вони анї не сьміяли ся, анї не цїкавили ся, як я їх фотографував як се хлопцї звичайно роблять.

2 год. 5 мін. — Друга батерія робить як перша. Се гавбиці тої самої величини. Нинї вчасним ранком російська шрапнеля мало що їх не поцїлила. Показують нам яму в земли. Яма має чотири стопи глубини, а дванайцять стіп в промірі. На богато стіп довкола земля зорана відломками розлїтаючого ся металю.

2 год. 10 мін. — Приходимо до холеричного шпиталю коло дороги. Се селянська хата. Сцени на подвірю описати не можна. Я держу папір і оліпець в руках, але не знаю, що писати. По цїлім подвірю на соломі під деревами лежать без памяти люди, хорі на холеру. Тут є також жовнїр-піп у військових чоботах, з перепаскою Червоного Хреста на рамени, в тяжкім плащи. Почерез плащ носить золотом тканий епітрахіль.

Останками сил встає один жовнїр на соломі і клякає на коліна. Складає руки перед собою а він нахиляє ся над ним. Се він дає вмираючому відпущеня. Сей жовнїр, ще тепер шепоче і послїдними своїми силами держить ся на колїнах, умре в ночи або рано неменно. Як він відійшов, жовнїр без сил опадає назад на солому, витягає з кишенї свою брудну синю хустинку і плаче над своєю недолею. Але азійська холєра подолає його за кілька годин. Він іде до другого і підносить його. Сей відай сильнїйший як перший. Встає на ноги і клякає і підносить очи повні вичікуваня і надії на священика і приймає відпущене без знаку слабости. Але лїкарі Червоного Хреста знають коли кликати попа. За чотири години забирає звичайно азійська холєра свою жертву і як лиш відкриють перші признаки хороби, кликати попа нїколи не є за скоро. Та признака хороби се засуд смерти. а ті люди лежачі під деревами на сонішнім сьвітлі, носили на лицях, зі замкненими очима, вмирають всі, хоть деякі з них мають досить сили піднести ся на коліна, як піп їх благословить. Я бачив, як людий вбивали. Я бачив, як людий вішали. Я бачив, як їх розстріляли. Я бачив, як їх розстрілювали під муром. Але сей вид, якого сьвідком бути менї лучило ся в Галичині, є оден з найстрашнїйших видів, нї яке сонце може сьвітити або яке людина може колинебудь оглядати. Я здоймив образ своїм фотографічним апаратом, але він заховав ся в моїм мозгу глубше як се може показати фотографічна клїша. Ось тут подаю докладно слова, які я написав в хвилї, коли я старав ся примусити мій ум, аби він зрозумів те, що я оглядав. Вони покажуть, які слабі можуть бути слова:

"Військовий піп підходить до малої білеї хатини, де трох людий лежить на сонци. Вони з трудом встають на колїшки складають руки як він згинає ся над ними аби вислухати сповіди. Двох других з похиленими головами чекає своєї черги. Рано вони вже будуть неживі, бо інакше попа не булиби кликали. На подвірю страшна нужда. Дванайцятеро людий вмирає лежачи під деревами. Сонїшне сьвітло паде на них. Останками сил підносять ся на коліна один за другим, шепчуть попови в ухо. Як він встає підносить руки до благословеньства, вони назад опадають."

Се всьо, що я міг найкраще написати. Я не навчив ся слів, якими можнаби оповісти такі річи, як ті, а Едемс, що малював пісарів і королїв, каже, що нема пеналя анї фарби якими можнаби змалювати се на полотнї.

"Наконець я знайшов образ якого не потрафивбим намалювати" — сказав він.

Щодо мене, я знайшов предмет, якого я не годен описати.

А понад усім тим артилерія стріляє, а довкола жовнїри працюють, варять, чистять конї, кладуть огнї, рубають дрова, бо живучі мусять жити і бити ся так як вмираючі мусять вмерти.

Одна постать, під покривалом, якийсь жовнїр неголений якого піп не міг підвести, крутив ся і корчив ся. Він послїдний в той кут підіпри і стане з витягненими руками і піднесеною головою, а лїкар Червоного Хреста стояв безналїйно коло нього, аж поки кидана ся не устало нагли стигнення ся і жовнїр Австрії скончав ся.

(Конець буде.)

З АВСТРІЙСЬКИХ ЛІСТ ВТРАТ В ЛЮДЯХ.

Капрал. Інф. Реґ. 11. Косар, інф. Реґ. 37. Юлий Кочан ранені.
Стріл. ч. 5. Яким Кочанський, ранений.
Арт. Реґ. 7. Йосиф Кочка, полонений.
Інф. Реґ. 62. Василь Кодрей, ран.
Жандарм Микола Когут, убитий.
Інф. Реґ. 99. Петро Коменда, ранений.
Інф. Реґ. 3. Антін Конечний, ранений.
Стрілець ч. 5. Йосиф Конечний, ранений.
Інф. Реґ. 3. Кароль Конечний ранений.
Реґ. Діон. ч. 10. Іван Константинович, ранений.
Інф. Реґ. 11. Іван Конта, ранений.
Інф. Реґ. 85. Іван Конанський, ранений.
Інф. Реґ. 11. Юрко Копецький, убитий.
Інф. Реґ. 37. Іван Копія р.
Інф. Реґ. 37. Ілько Корпій, ран.
Інф. Реґ. 11. Коровський р.
Інф. Реґ. 11. Йосиф Корпус ран.
Інф. Реґ. 48. Стефан Корупич, ранений.
Артилер. Реґ. 7. Стефан Коза, полонений.
Інф. Реґ. 11. Ярослав Косіба, ранений.
Стріл. К. 5. Іван Козак, р.
Інф. Реґ. 62. Іван Кочколап. убитий.
Улан Реґ. 3. Василь Костів убитий.
Арт. Реґ. 10. Михайло Косилич. ранений.
Інф. Реґ. 86. Олекса Косович, ранений.
Інф. Реґ. 37. Йосиф Ковзик ран.
Інф. Реґ. 11. Антін Ковтник, ран.
Жандарм Іван Ковальчук, убитий.
Жандарм Йосиф Ковальчук полонений.
Інф. Реґ. 84. Йосиф Козак, ран.
Стріл. 5. Іван Козян, ран.
Стріл. 5. Гнат Козелик, ран.
Інф. Реґ. 48. Мартин Козяк ран.
Інф. Реґ. 62. Іван Козьма, ран.
Інф. Реґ. 37. Петро Козьма ран.
Інф. Реґ. 37. Іван Кравчун, ранений.
Інф. Реґ. 1. Антін Кредик, ранений.
Інф. Реґ. 37. Дмитро Крисап, ран.
Інф. Реґ. 9. Юрко Кручко, ран.
Інф. Реґ. 85. Михайло Кубарич, ранений.
Інф.Реґ.11. Кубавець убитий.
Інф. Реґ. 12. Антін Кучера убитий.
Інф. Реґ. 1. Дмитро Кукич, убитий.

(Дальше буде).

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лїкар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter a Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 9-10 вечером. Telephone: St. John 666 ва також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЄКТРО-МЕДИЧНІЙ, вашій від нового Приватного Шпиталю від ч. 415 417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано, 3-4 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР! ПОВІДОМЛЕНЭ!
REGAL WINE COMPANY Limited.
Telephone: Main 890. 721 Main Str., Winnipeg.
Сим маємо честь повідомити шановних читачів „КАНАДИ" і запросити їх до відвідань нашого новоотвореного гуртового складу лїкерів. [illegible]
Наші ціни суть приступні і [illegible]
[illegible] Прийдіть і приходіть!
REGAL WINE COMPANY LIMITED
721 Main Str., Winnipeg, Man.
МИ ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА St. John — Winnipeg
Наші виробы самі себе хвалять.
Пийте „DREWRY'S": Лаґер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всїх знані.
Телефони: St. John 221

ПОЗІР!
ПЕРШКИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лїкерів
під назвою
„ОРЕЛ"
НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!
Напитки в нас різнородні і [illegible] — [illegible], коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.
Тепер з вглядом на сьвята, ми постановили знижити ціни на нашім товарах, тому користайте з вагоди і замовляйте в нас всї лїкери, котрих будете потрібувати на сьвята.
Ось Вам наші знижені ціни

Там Джін 1 ґальон	$3.00
Житнівка 1 ґальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 ґальон	$5.00
Бренда лутша 1 ґальон	$5.50
Скоч 1 ґальон	$5.00
Ганишівка красна 1 ґальон	$6.00
Ганишівка лутша 1 ґальон	$6.50
Кмінківка 1 ґальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 ґальон	$6.50
Рум ямайка 1 ґальон	$9.00
Вино 1 ґальон разом з ґальоном	$1.50
Старий порт 1 ґальон	$1.50
Лїпше за ґальон	$1.75
8 лїтний порт 1 ґальон	$2.50
Білий порт 1 ґальон	$2.50
Черешневе вино 1 ґальон	$2.25
Лондон Порт 1 ґальон	$2.50
Катауба порт 1 ґальон	$3.25
Катауба лїпше за ґальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 35ц. до $1.25.
На замовлення висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуємо наперед за ласкаву память, остаю з поважанєм
Alexander Roshko,
175 Henry Ave., Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи. Вi всяких процедурах удавайтеся до нього.
Phone M. 3038. 210-11 Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

П. П. АЛЕХНО.
Русько - Польський заклад фотографічний,повозний і погребовий. — Автомобілї для винайму, карити на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1794.
WINNIPEG, MAN.

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, повновласники, нотарі, виступають в судах крайних і цивільних.
Офіс: 712 & 722 McIntyre Block
Phone Main 18 & 19. Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ
Календар на Рік 1915
ТОВАРИШ ІМІҐРАНТА
[illegible]
Narodna Wola,
316 N. Washington Ave.,
Scranton, Pa.

CALDER & SON.
663 MAIN STR.
БАНКИРІ І ПРОДАВЦІ ШИФКАРТ.
Стара і солідна всім добре знана фірма.
А. Карапоцюк,
Завідатель чужинецького відділу.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у четвер.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адрес: "КАНАДА"
201 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisement.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
201 Fort Street, Winnipeg Man.

РІК II. Вінніпеґ, Ман. Четвер 24-го Грудня 1914. Число порядкове 68. Winnipeg, Man. Thursday December 24th 1914. Число 50.

ДО ВИСОКОПОВАЖАНИХ ПАНІВ ЧИТАЧІВ ПРЕДПЛАТНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ НАШОЇ ЧАСОПИСИ.

Високоповажані Панове!

Многі з Вас запитують нас коли ми побільшимо нашу часопись. Наша часопись як Вам відомо виходила на 8 сторін однак по причині війни котра потягнула за собою фінансовий застій ми були примушені зменшити наші видатки а тим самим зменшити нашу часопись.

Тепер коли рух трохи більше ожевлений в Канаді ми хотілиб побільшити наше видавництво. Побільшити не штука однак побільшене коштує гроша.

Наша часопись зробила собі широке вже поле за час свого істнованя і нині ї читає пять тисяч наших прихильників і предплатників. Наша часопись має чотири тисячі читачів, котрі занехались висилати нам передплату однак до сего часу ще сего не зробили і до сих Високоповажаних Панів звертаємось з просьбою о ласкаве надіслане нам залеглости і заразом відновлення пренумерати на 1915 рік.

Коли кождий з наших Читачів пришле нам свою належитість то з певностію що ми поширимо нашу часопись і постараємось Вас задоволити.

Предплата наша недуже висока бо лише оден долар на рік, і ми віримо що так маленьку суму найде і найбіднїйший з наших предплатників.

Той читач що читає часопись а не [illegible] приведить нікого иньшого а свого таки брата во Христі сусіда і приятеля того котрий заплатив належитість.

Кождий хто нам пришле предплату сейчас отримає від нас прекрасний календар "Українська Родина" на 1915 рік. Календар оздоблений богатома ілюстраціями з теперішньої війни як також з нашого Канадийського життя. Самий календар коштує 50 цт. а ми вишлемо его кождому хто нам пришле предплату на 1915 рік. Тепер війна і календарів мало тому спішіть ся з висилкою долярів.

З надією що Високоповажані Панове сповнять свій обовязок,

пишемось з глубоким поважанєм

АДМІНІСТРАЦИЯ "КАНАДИ".

Гроші висилайте на адрес:

RUTHENIAN PUBLISHING CO. LTD.,
201 FORT STR., WINNIPEG, MAN.

ВІСТИ З ПОЛЯ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

ПРУСАКИ МОРДУЮТЬ НЕВИННИХ ДІТИЙ. НАРОБИЛИ БОГАТО ШКОДИ І УТІКЛИ НЕУШКОДЖЕНІ.

Лондон. — Як доносилисьмо в минувшім числї, німецькі воєнні кораблї напали на англійські прибережні, неуфортифіковані міста і почали їх обсипати шрапнелями убиваючи і раняючи много з цивільної безборонної публики як також наносячи великого звищеня бомбардованих міст. По скінченю свого мордерчого діла Прусаки втікли неушкоджені до своїх пристань.

Англійська публика есть обурена па Британське офіціяльне бюро, котре як кажуть неподало правдивих вістий що до ушкодження і числа убитих і ранених.

Офіціяльна вість подала що у всіх трох бомбардованих місцях було 22 убитих а 44 ранених, коли правдивий стан річи показує що в самім лише місті Гартлепул начислено 103 убитих. 150 тяжко ранених а 294 легко.

Деякі шрапнелї убили дїтей як тії ішли несучи сніданки для своїх батьків при роботі. Інші діти дістали убиті в дорозї до школи а в однім місци бомба трафила в школу і убила пятнайцятеро дітий. Мами з дрібними дітьми на руках утікаючи перед бомбардацією дістали порозривані шрапнелями. Мордерство! Інакше не можна назвати поступок пруської воєнної виправи на Англію. Коли держави воюють, убивають тогди себе взаїмно тисячі узброєних і вишколених в воюваню людей се називаємо війною, однак коли вишколена і узброєна сила нападе на безборонне місто і убиває невинних безборонних мешканців міста і дрібних дітей то се немож назвати інакше як зимнокровне мордерство.

Такий спосіб воюваня противить ся всяким воєнним правам і воєнна сторона, котра допускаєсь такого вчинку заслугує на погорду цілого цивілізованого сьвіта.

Російский офіціяльний Рапорт.

Петроград, 22. грудня.

Слїдуючий рапорт зістав оголошений Російским Генеральним Штабом нинї вечер:

"На лївім березі ріки Визли і на переді Бжози і Равки. Богато атаків гдеякі з них були дуже завзяті ми відперли на 20-го с. м.

"Дві німецькі компанії, котрі перейшли ріку Бжоза недалеко села Дакова, до наших спалених мостів [illegible] атаковані нашою трупою і вирізані до нащадку. З цілих два реґіменти лише 50 лишилось котрі ми забрали до неволі.

"Велика борба тягнесь дальше в околиції Опочна на схід від Піотркова.

"В Галичині ситуація незмінена. Ми припустили кілька сильних контра - атаків і здобули брацців і машинові гвери.

"Австро німецькі сили зі Шлеска наступили на Ольхуш і Ново Радомск, а дальше на полудне Австрійцї наперли в околиції ріки Дунайця думаючи тим самим освободити Краків.

"На полудневий захід від Перемишля австро - німецькі сили насьпіли з Карпатів з наміром оборонити Перемишль і вигнати наші сили з Галичини.

"Стратеґічна позиція желізних доріг помагає австро - німецьким форсам маневрувати свої війська з нечуваною скористию з полудня на північ і з всходу на захід. Сили Австро - Німеччини котрі стоять тепер проти Росії виносять 40 корпусів або 1.600.000 жовнірів.

"А тепер видно то, що неприятель наміряє забрати Литовскі фортеци Ковно, Двінськ і Гродно і забрати західну Польщу аж по Варшаву, між тим коли Австрійцї освободять Галїцію і посунуть на північ до Радомя і Люблїна забираючи полудневу Польщу. Коли неприятель зможе виконати свої наміри то певно що він дальше не буде сунув ся але сильно обварує свої позиції ніче оборонячу акцію що дозволить ему відтягнути з східного терену і перекинути на західний найменше 30 корпусів війска.

Австрійский офіціяльний Рапорт.

Відень, 22. грудня.

Слїдуючий офіціяльний рапорт зістав проголошений нині

В Карпатах в околиці Літорожі ми прогнали ворога котрой наступав на ту позицію. На північний захід від Лупкового переходу розпочинаєть ся завзята борба. Наші атаки на переді в околиці Кросна і Заклічина були успішними на цілій тій лінії. В околиці Білої Долини наші війска зайняли Тухів (на полудне від Тарнова) Битва понад нижним Дунайцем тревае дальше.

Знов 33.000 живих Москалів в неволі.

Віденська телеграма доносить що в битвах в послїдних пару днях в Галичині Австріяки забрали, неменче анї більше, а тілько 33.000 живих нераненних Москалів.

Підчас битви в Лимановій взяли Австріяки до неволі 26.-000 Москалів. Припускають що страти в убитих мусять бути також дуже значні коли на самім Лиманівскім побоєвиску начислено 1.200 трупів.

Німецький офіціяльний Рапорт.

Позвань, 22. грудня.

Фельдмаршал фон Гінденберг оповіщує що его армія забрала Ловіч в російскій Польщі, побивши російске праве крило по кількадневній завзятій борбі. Завойовані міста примусимо неприятеля цофнутись дальше в зад о 34 кільометри. Боєва лінія тепер розпочалась лише 40 кільометрів від Варшави. Німці пруть в зад неприятеля на цілій лінії, однак Росіяне ставлять сильну оборону в шанцях збудованих еще перед тим позаді ніж зістали побиті.

Росіяне еще не побиті і еще не зараз будуть, однак їх страти в посьлїдних битвах суть застрашаючі.

Фон Гінденберг висказав свою опінію що Росіяне хоть стратили богато однак суть еще досить сильні щоби ставити оборону і що еще богато потреба боротись щоби забрати Варшаву.

Хоть дуже мало що потерпіла при її зайнятю однак Ловіч потерпів значні шкоди по причині бомбардациї з обох сторін.

ВІЙНА РОСІЇ З ТУРЦІЄЮ.

Ситуація на Кавказі незмінилась матеріяльно. Росіяне в тій части позістають в оборонній тактиці по причині страшної зими. Турки зі значно збільшенними силами прилу пустили забір, акцію попри дорогу котра веде з Урумії до північного моря в Баку потому до Елисавету і до Тифлісу.

Попередні наміри Турків воювати в Кримі попри Чорне Море зістали залишені або затримані. Між тим Росія приготовляє оборонну лінію на побережі моря.

Турки доносять що они здобули горби над Озером Урумія.

НА ЗАХІДНІМ ТЕРЕНІ ВІЙНИ.

На західнім тереві війни нема нїщо до репортованя хиба то що союзні армії здобули від Німців 180 футів шансів в околиці Бетук. Шанції сі суть, як доносять, досить великої стратегічної вартости і їх через послїдних пару тиждні то одні то другі здобували вже пару раз. Решта "спокій" на цілій лінії окрім где часових канонадів.

Будуть мати пудінг.

Товариство котре занимаєсь тим щоби і воюючих жовнірів потішити з днем Рождества Христового повідомляє що всі Британські жовнїри в день "Хрістмас" дістануть помежи іншим "плум пудінг" на памятку сьвята.

ЯК ВИГЛЯДАЄ В ДІЙСНОСТИ ВІЙНА?

ЛИСТ З ПЕРЕМИШЛЯ.

(Конець).

3 год. 40 мінут пополудни. — Ми мали також пригоду з російськими бомбами. Полковник Іван і капітан Міякич пішли з нами до першої батерії, бо ми хотіли попращати ся з її командантом коли нагло бомба впала і вибухла на горі яких 200 кроків від нас. Ми могли бачити відривки бомби як порали землю. За нею пішли правдиві сальви бомб. Видно, Москалї "вичули", де є австрійська батерія. Бомби падали на подвіре одного господарства яких 300 стіп від нас. Почерез дорогу від нас був табор зі сотками возів, коний і людий. Не можна описати виду, як вони всї кинули ся на горб, який був безпечний від бомб. Бомби падали через 20 мінут. Спершу чути було гук російської батерії, потім зближав ся гук бомб, а яких десять секунд пізнійше десь коло нас чути було страшну ексольозію, а з того місця підносили ся стовпи чорного диму.

Наша батерія відповідала сальву за сальвою. Жовнїр при телефоні у ямі викрикував розкази командантови, який знов передавав їх 6 людям коло гармат. Чи через нашу стрілянину чи нї, чи через те, що Москалї втратили відвагу — вгадати тяжко — але російська стрілянина нагло устала, як нагло почала ся і ми відважили ся поглянути до вкола, які діри в земли поробили російські бомби. Ми знайшли пять ям таких великих як пивниці і кілька ранених коний, але не було анї одного вбитого жовнїра.

О годинї пятій вже було темно, хоть око виколь. Ми їхали назад до потока і всїли на свій віз, аби вернули до Перемишля. Резерви вже були зійшли з горба, на якім чекали цілий день, і починали переходити мостом до боєвої лїнії. На білім кони, якого ми бачили рано, їхав молодий капітан з підкрученими вусами. Ми їхали попри сотки огнів в таборі і ланцюх возів, що рано заляга дорогу, так і тепер і кождої мінути, буде се робитя кождого дня, поки на перемиських полях бої будуть сотки тисяч вбитих, ранених, голодних і хорих людий.

6. год. 30 мін. вечером. — Я вже назад в Перемишли. Се був для мене перший день дїйсної битви. Я бачив її з близька. Що до безпеченьства, то в Перемишли безпечно. Австрійські жовнїри відносять ся до війни з запалом і нині я бачив більше усьміхнених лиць і чув більше сердечного сьміху як за цілий місяць на улици Ню Йорку.

Дух армії можете змірити тим, кілько вона сьміє ся, як мало вона журить ся, а власне та часть австрійської армії, що бє ся коло Перемишля не журить ся ані трохи. Через більшу часть дня архикняз Леопольд Сальватор, головний інспектор артилерії, був сам на австрійській лїнії в сім або в тім місци і я сам бачив, як бомба впала на менше як три "блоки" від нього.

Читайте і ширіть [illegible] хати до хати!